

16.11.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl gestų kalbų ir profesionalių gestų kalbų vertėjų
(2016/2952(RSP))

Ádám Kósa, David Casa, Algirdas Saudargas, Marek Plura, Csaba Sógor, Romana Tomc, Deirdre Clune, Jeroen Lenaers, Sofia Ribeiro, Verónica Lope Fontagné, Jérôme Lavrilleux, Anne Sander, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Rosa Estaràs Ferragut, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein
PPE frakcijos vardu

Vilija Blinkevičiūtė, Jutta Steinruck, Olga Sehnalová, Brando Benifei, Elena Gentile, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Sergio Gutiérrez Prieto, Javi López, Georgi Pirinski, Costas Mavrides
S&D frakcijos vardu

Helga Stevens, Jana Žitňanská, Mark Demesmaeker, Roberts Zīle, Arne Gericke, Ruža Tomašić, Geoffrey Van Orden, Angel Dzhambazki, Anthea McIntyre, Vicky Ford, Daniel Dalton, Raffaele Fitto
ECR frakcijos vardu

Marian Harkin, Sophia in 't Veld, Urmas Paet, Paavo Väyrynen, Marielle de Sarnez

ALDE frakcijos vardu

Terry Reintke, Philippe Lamberts, Helga Trüpel, Indrek Tarand

Verts/ALE frakcijos vardu
Laura Agea, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
EFDD frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl gestų kalbų ir profesionalių gestų kalbų vertėjų (2016/2952(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 2, 5, 9, 10, 19, 168 straipsnius ir 216 straipsnio 2 dalį bei Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į savo 1988 m. birželio 17 d. rezoliuciją dėl gestų kalbų kurtiesiems¹ ir 1998 m. lapkričio 18 d. rezoliuciją dėl gestų kalbų²,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją ir į tai, kad, vadovaujantis 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu³, 2011 m. sausio 21 d. ji įsigaliojo ES,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo, ypač atsižvelgiant į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos komiteto baigiamąsias pastabas⁴,
- atsižvelgdamas į JT neįgaliųjų teisių komiteto bendrąją pastabą Nr. 4 dėl teisės į įtraukų švietimą⁵,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą ir Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (toliau – Lygybės užimtumo srityje direktyva)⁶,
- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją „Programa „Erasmus+“ ir kitos priemonės judumui skatinti profesinio rengimo ir mokymo srityje. Mokymosi visą

¹ OL C 187, 1988 7 18, p. 236.

² OL C 379, 1998 12 7, p. 66.

³ OL L 23, 2010 1 27, p. 35.

⁴Priimti tekstai, P8_TA(2016)0318.

⁵ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>.

⁶ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

⁷ OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

gyvenimą požiūris¹,

- atsižvelgdamas į Europos jaunimo forumo politikos dokumentą dėl lygybės ir nediskriminavimo²,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 2 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo (COM(2015) 0615),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 3 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių prieinamumo (COM(2012) 0721),
 - atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese³,
 - atsižvelgdamas į Europos gestų kalbos vertėjų forumo (*efsli*) mokymosi rezultatus ir vertinimo gaires, susijusius su vienodomis gestų kalbos vertėjų mokymosi galimybėmis ir kokybiškais paslaugomis kurtiems visos Sąjungos piliečiams⁴,
 - atsižvelgdamas į *efsli* ir Europos kurčiųjų sąjungos (angl. EUD) gestų kalbos vertėjų gaires, skirtas tarptautinio ir Europos lygmens susitikimams⁵,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės vertėjų žodžiu asociacijos (angl. AIIC) gaires, skirtas mišriose grupėse dirbantiems vertėjams žodžiu⁶,
 - atsižvelgdamas į *efsli* parengtą ataskaitą teisių į gestų kalbos vertimo paslaugas dirbant ar mokantis užsienyje klausimu⁷,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi, kaip visateisiai piliečiai, visi neįgalūs asmenys, ypač moterys ir vaikai, taip pat kurti ir klausos sutrikimų turintys asmenys, įskaitant tuos, kurie vartoja gestų kalbą, ir tuos, kurie jos nevartoja, naudojami tokiomis pat teisėmis ir turi teisę į neatimamą orumą, vienodą požiūrį, nepriklausomą gyvenimą, savarankiškumą ir visapusišką dalyvavimą visuomenės gyvenime;
- B. kadangi, vadovaujantis SESV, Sąjunga turi kovoti su diskriminacija dėl negalios nustatydamą ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus (10 straipsnis) ir yra įgaliota priimti teisės aktus, būtinus norint kovoti su tokio pobūdžio diskriminacija (19 straipsnis);
- C. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 26 straipsniuose aiškiai

¹Priimti tekstai, P8_TA(2016)0107.

² http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf.

³ OL L 280, 2010 10 20, p. 1.

⁴ <http://efsli.org/publications>.

⁵ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>.

⁶ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>.

⁷ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>.

draudžiama diskriminacija dėl negalios ir numatytas lygiateisiškas neįgaliųjų dalyvavimas visuomenės gyvenime;

- D. kadangi ES yra apie milijoną gestų kalbos vartotojų¹ ir 51 milijonas klausos sutrikimų turinčių piliečių², kurių nemažai taip pat vartoja gestų kalbą;
- E. kadangi nacionalinės ir regioninės gestų kalbos yra visavertės natūralios kalbos, turinčios šnekamosioms kalboms prilygstančią gramatiką ir sintaksę³;
- F. kadangi įgyvendinant ES daugiakalbystės politiką skatinama mokytis užsienio kalbų ir kadangi vienas iš jos siekių yra užtikrinti, kad kiekvienas europietis be savo gimtosios kalbos mokėtų dar dvi kalbas; kadangi nacionalinių ir regioninių gestų kalbų mokymasis ir populiarinimas galėtų padėti siekti šio tikslo;
- G. kadangi prieinamumas yra prielaida neįgaliesiems gyventi savarankiškai ir lygiomis teisėmis visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime⁴;
- H. kadangi prieinamumas neapsiriboja vien prieiga prie fizinės aplinkos ir apima galimybę gauti informacijos ir komunikuoti – taip pat ir užtikrinant turinį gestų kalba⁵;
- I. kadangi darbo ir pavedamų užduočių požiūriu profesionalūs gestų kalbos vertėjai nenusileidžia verčiantiesiems iš šnekamosios kalbos;
- J. kadangi gestų kalbos vertėjų padėtis valstybėse narėse labai nevienoda: vienais atvejais tai neformalią pagalbą šeimos rate teikiantys asmenys, kitais – profesionalūs išsilavinimą universitete įgiję visapusiškai kvalifikuoti vertėjai;
- K. kadangi visose valstybėse narėse trūksta kvalifikuotų profesionalių gestų kalbos vertėjų ir kadangi gestų kalbos vartotojų ir gestų kalbos vertėjų santykis skiriasi nuo 8:1 iki 2 500:1 (vidutinis santykis – 160:1)⁶;
- L. kadangi inicijuota peticija⁷, kurioje Parlamentas raginamas leisti teikti peticijas ES nacionalinėmis ir regioninėmis gestų kalbomis;
- M. kadangi Briuselio deklaracijoje dėl gestų kalbų Europos Sąjungoje⁸ raginama laikytis nediskriminacinio požiūrio į natūralios gestų kalbos vartojimą, kaip reikalaujama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje, kurią yra ratifikavusi ES ir visos ES valstybės narės, išskyrus vieną;
- N. kadangi valstybinių ir privačių televizijos kanalų subtitravimo lygis ir kokybė įvairiose

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_en.htm.

² Europos klausos sutrikimų turinčių asmenų federacija (angl. EFHOH), http://www.efhoh.org/about_us.

³ Brentari, D., red. (2010 m.), „Sign Languages“, *Cambridge University Press*.

Pfau, R., Steinbach, M. & Bencie, W., red. (2012 m.), „Sign Language: An International Handbook“, *De Gruyter*.

⁴ JT neįgaliųjų teisių komiteto bendroji pastaba Nr. 2, žr. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement>.

⁵ Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnis.

⁶ Wit, M. de (2016 m., dar nepaskelbta), „Sign Language Interpreting in Europe“, 2016 m. leidimas.

⁷ Peticija Nr. 1056-16.

⁸ Briuselio deklaracija (2010 m.), EUD,

http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf.

valstybėse narėse stipriai skiriasi (nuo mažiau nei 10 proc. iki beveik 100 proc., be to, taikomi labai nevienodi kokybės standartai)¹; kadangi daugumoje valstybių narių stokojama duomenų apie gestų kalbos vertimo per televiziją lygį;

- O. kadangi naujų kalbos technologijų vystymas galėtų būti naudingas gestų kalbos vartotojams;
- P. kadangi, pasak JT neįgaliųjų teisių komiteto, galimybės naudotis būtino pritaikymo priemonėmis nesudarymas yra diskriminacijos pavyzdys ir kadangi, remiantis Lygybės užimtumo srityje direktyva, jei norima užtikrinti vienodo požiūrio principo laikymąsi, galimybė naudotis būtino pritaikymo priemonėmis turi būti sudaryta;
- Q. kadangi šiuo metu nesama tiesioginės komunikacijos būdų, kuriais naudodamiesi kurtieji, kurtieji ir aklieji arba klausos sutrikimų turintys piliečiai galėtų kreiptis į Europos Parlamento narius ir Europos Sąjungos institucijos administracijos darbuotojus ir atvirksčiai – ES institucijos galėtų pasiekti kurčiuosius ar klausos sutrikimų turinčius asmenis;

Kvalifikuoti profesionalūs gestų kalbos vertėjai

1. pabrėžia, kad reikalingi kvalifikuoti profesionalūs gestų kalbos vertėjai ir kad tai gali būti užtikrinta tik vadovaujantis šiuo požiūriu:
 - a) oficialiai pripažįstant nacionalinę ir regioninę gestų kalbą ar kalbas valstybėse narėse ir ES institucijose,
 - b) pasirūpinant formaliu mokymu (universitetiniu ar pan., kuris prilygtų 3 metų trukmės nuolatinėms studijoms ir atitiktų šnekamųjų kalbų vertėjų rengimo reikalavimus)²,
 - c) pasirūpinant registracija (oficialia akreditacijos ir kokybės kontrolės sistema, pvz., nuolatinio profesinio tobulėjimo būdais),
 - d) oficialiai pripažįstant profesiją;
2. pripažįsta, kad aukštos kokybės gestų kalbos vertimo paslaugų teikimas:
 - a) priklauso nuo objektyvaus kokybės vertinimo dalyvaujant visoms suinteresuotosioms šalims,
 - b) grindžiamas profesinėmis kvalifikacijomis,
 - c) turi apimti kurčiųjų bendruomenės atstovus-ekspertus;
3. pripažįsta, kad gestų kalbos vertimas yra profesionali paslauga, už kurią turi būti deramai atlyginama;

¹ EFHOH (2015 m.), *State of subtitling access in EU*. Galima gauti adresu http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf.

² Trejų metų trukmės vertimo žodžiu studijų programos absolventų mokymosi rezultatai, *efsli* (2013 m.).

Skirtumas tarp prieinamumo ir būtino pritaikymo priemonių¹

4. supranta, kad prieinamumas naudingas tam tikroms grupėms ir yra grindžiamas pamažu įgyvendinamais standartais;
5. suvokia, kad nesugebėjimas užtikrinti prieinamumo negali būti pateisinamas neproporcinga ar pernelyg didele našta;
6. pripažįsta, kad būtino pritaikymo priemonės priklauso nuo konkretaus asmens ir papildo pareigą užtikrinti prieinamumą;
7. taip pat pažymi, kad dėl būtino pritaikymo priemonių asmuo gali kreiptis net tada, kai prieinamumo pareiga būna įvykdyta;
8. supranta, kad, priklausomai nuo situacijos, gestų kalbos vertimo paslaugos gali būti vertinamos kaip prieinamumo arba būtino pritaikymo priemonė;

Prieinamumas

9. pabrėžia, kad kurtiesiems, kurtiesiems ir akliesiems bei klausos sutrikimų turintiems asmenims turi būti prieinama tokia pat informacija ir komunikacijos būdai, kaip ir visiems kitiems, užtikrinant gestų kalbos vertimo, subtitravimo, balso konvertavimo į tekstą paslaugas ir (arba) alternatyvius komunikacijos būdus, įskaitant vertėjus žodžiu;
10. pabrėžia, kad naudotis viešų ir vyriausybinių tarnybų paslaugomis, įskaitant jų internetinį turinį, turi būti įmanoma padedant tiesioginiams tarpininkams, pvz., vietoje dirbantiems gestų kalbos vertėjams, tačiau prireikus turi būti teikiamos ir alternatyvios internetinės bei nuotolinės paslaugos;
11. pakartoja esąs įsipareigojęs užtikrinti, kad politinis procesas būtų kuo prieinamesnis – taip pat ir užtikrinant profesionalių gestų kalbos vertėjų paslaugas; pažymi, kad, priklausomai nuo situacijos, tai taikytina rinkimams, viešoms konsultacijoms ir kitiems renginiams;
12. pabrėžia, kad kalbos technologijos vis svarbesnės užtikrinant vienodą prieigą prie skaitmeninės erdvės visiems;
13. pripažįsta, kad prieinamumui užtikrinti svarbūs minimalūs standartai – ypač atsižvelgiant į tokias naujas ir atsirandančias technologijas, kaip teikiamos internetinės gestų kalbos vertimo ir subtitravimo paslaugos;
14. pažymi, kad sveikatos priežiūros užtikrinimas – valstybių narių kompetencijos sritis, tačiau ji turi apimti kurčiųjų, kurčiųjų ir aklųjų bei klausos sutrikimų turinčių asmenų reikmes, pvz., pasirūpinant profesionaliais gestų kalbos vertėjais ir sąmoningumo ugdymo mokymais darbuotojams bei ypatingą dėmesį skiriant moterims ir vaikams;
15. pripažįsta, kad vienodos galimybės kreiptis į teismą kurtiesiems, kurtiesiems ir akliesiems bei klausos sutrikimų turintiems asmenims gali būti užtikrintos tik sudarant galimybę naudotis tinkamai kvalifikuotų profesionalių gestų kalbos vertėjų

¹ CRPD/C/GC/4, 28 dalis.

paslaugomis;

16. suvokia teisingo ir tikslaus vertimo žodžiu ir raštu paslaugų svarbą, ypač teisme ir kitokioje teisinėje aplinkoje; todėl pakartoja, kad svarbų vaidmenį – ypač minėtoje aplinkoje – atlieka aukštos kvalifikacijos profesionalūs gestų kalbos vertėjai;
17. pabrėžia, kad būtina numatyti didesnę pagalbą ir daugiau konkrečių priemonių, pvz., gestų kalbos vertimo paslaugas ir prieinamą tekstinę informaciją apie nelaimės, kuri būtų teikiama realiuoju laiku, neįgaliesiems ginkluoto konflikto, ekstremalios humanitarinės situacijos ir gaivalinės nelaimės atvejais¹;

Užimtumas, švietimas ir mokymas

18. pažymi, kad, siekiant užtikrinti vienodas galimybes įsidarbinti, įgyti išsilavinimą ir mokytis, turi būti taikomos būtino pritaikymo priemonės, įskaitant profesionalių gestų kalbos vertėjų paslaugas;
19. pabrėžia, jog turi būti teikiama pasverta holistinė informacija apie gestų kalbą ir apie tai, ką reiškia būti kurčiu, kad tėvai galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą atsižvelgdami į tai, kas geriausia jų vaikams;
20. pabrėžia, kad vaikams nepaprastai svarbios ankstyvosios intervencijos programos – taip jie ugdo gyvenimiškus, įskaitant kalbos, įgūdžius; be to, pažymi, kad būtų idealu, jei į šias programas būtų įtraukiami sektinu pavyzdžiu tapę kurtieji;
21. pabrėžia, kad ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir mokyklose kurtiesiems, kurtiesiems ir akliesiems bei klausos sutrikimų turintiems moksleiviams ir jų tėvams turi būti sudaroma galimybė mokytis jų aplinkoje naudojamos nacionalinės ar regioninės gestų kalbos²;
22. pabrėžia, kad būtina imtis priemonių, siekiant pripažinti ir skatinti kalbinę kurčiųjų bendruomenių tapatybę³;
23. ragina valstybes nares skatinti mokytis gestų kalbos taip pat, kaip ir užsienio kalbų;
24. pabrėžia, kad kvalifikuoti gestų kalbos vertėjai, taip pat gestų kalbą įvaldę ir įgūdžių veiksmingai dirbti dvikalbėje įtraukioje švietimo aplinkoje turintys pedagogai yra esminis kurčių vaikų ir jaunuolių akademinų laimėjimų veiksnys, ilgainiui užtikrinantis aukštesnius mokymosi rezultatus ir mažesnio nedarbo lygį;
25. atkreipia dėmesį į tai, kad daug kur trūksta gestų kalbos vartotojams reikalingų dvikalbių vadovėlių ir mokomosios medžiagos, parengtos patogiu formatu ir reikiamomis kalbomis;
26. ragina garantuoti, kad būtų laikomasi laisvo kurčiųjų, kurčiųjų ir aklųjų bei klausos sutrikimų turinčių asmenų judėjimo ES principo – ypač pagal programą „Erasmus+“ ir

¹ Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos 11 straipsnis.

² http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf.

³ JT neįgalųjų teisių komiteto bendroji pastaba Nr. 4, žr.

<http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>.

susijusias judumo programas – užtikrinant, kad šių programų dalyviai nebūtų apkrauti neproporcingai didele našta paliekant jiems patiems rūpintis savo poreikiais, susijusiais su vertimo paslaugomis;

27. teigiamai vertina bandomąjį Europos neįgaliojo kortelės projektą; apgailestauja, kad į projektą neįtrauktos gestų kalbos vertimo paslaugos, nes tai labai trikdo laisvą kurčių, kurčių ir aklų bei klausos sutrikimų turinčių darbuotojų ir studentų judėjimą ES;

Europos Sąjungos institucijos

28. pripažįsta, kad būtino pritaikymo priemonių ir prieinamumo, įskaitant gestų kalbos vertimo paslaugas, užtikrinimo požiūriu ES institucijos turi būti geriausias praktinis pavyzdys savo darbuotojams, išrinktiems pareigūnams ir stažuotojams bei ES piliečiams;
29. teigiamai vertina tai, kad ES institucijos *ad hoc* pagrindu jau užtikrina viešų renginių ir komitetų posėdžių prieinamumą; laikosi nuomonės, kad subtitravimas ir balso konvertavimas į tekstą turėtų būti laikomi alternatyviomis, tačiau lygiavertėmis ir būtinomis priemonėmis klausos sutrikimų turintiems asmenims, kurie nevalo gestų kalbos, ir kad ES institucijų darbuotojams tai irgi svarbu būtino pritaikymo priemonėms užtikrinti, kaip apibrėžta 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvoje 2000/78/EB, nustatančioje vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus;
30. pripažįsta, kad ES institucijos taiko sistemą, pagal kurią atitinkami jų vertimo žodžiu skyriai teikia gestų kalbos vertimo paslaugas prieinamumo tikslais; ragina institucijas esamas sistemas taip pat naudoti užtikrinant būtino pritaikymo priemones darbuotojams ir (arba) išrinktiems pareigūnams, kad veiksmingai mažėtų žmogui ir institucijoms tenkanti administracinė našta;
31. primygtinai ragina institucijas oficialiai suteikti gestų kalbos vertėjams tokį pat statusą, kaip ir šnekamųjų kalbų vertėjams, atsižvelgiant į vertimo žodžiu paslaugas, kurias jie teikia institucijoms ir (arba) jų darbuotojams bei paskirtiesiems pareigūnams, įskaitant galimybę naudotis technologine pagalba, parengiamąja medžiaga ir dokumentais;
32. ragina Eurostatą užtikrinti, kad ES institucijoms būtų teikiama statistika apie kurčius, kurčius ir aklus bei klausos sutrikimų turinčius gestų kalbos vartotojus – taip jos galėtų geriau apibrėžti, įgyvendinti ir analizuoti savo vykdomą politiką negalios ir kalbos srityse;
33. ragina Parlamento lankytojų tarnybas pasirūpinti kurčių, kurčių ir aklų bei klausos sutrikimų turinčių lankytojų reikmėmis sudarant jiems galimybę tiesiogiai naudotis vertimo į nacionalinę ar regioninę gestų kalbą bei balso konvertavimo į tekstą paslaugomis;
34. prašo institucijų visapusiškai įgyvendinti ES bandomąjį projektą INSIGN – tai atsakas į Parlamento 2012 m. gruodžio 10–13 d. sprendimą dėl gestų kalbos realiojo laiko taikomosios programos ir paslaugos įgyvendinimo, siekiant gerinti kurčiųjų ir klausos

sutrikimų turinčių asmenų bei ES institucijų komunikacijos galimybes¹;

35. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

¹ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>.